Kennisgeving Acceptatie

BY NC SA

MIENSKIPS ENERGIE

Betreft: Onderzoek Energielandschap; haalbaarheid (draagvlak en uitvoerbaarheid)

Versie 1.0
19 oktober 2023

Stichting Doarpswurk
Sybrand Frietema de Vries
Johannes Lankester

In het kort

De in dit document met naam genoemde organisaties hechten hun goedkeuring aan de hieronder genoemde voorwaarden, suggesties en aandachtspunten in het kader van een onderzoek naar draagvlak voor het Energielandschap. Deze *Kennisgeving Acceptatie* geeft invulling aan aspecten die deze organisaties collectief willen vastleggen en aan aspecten, apart vermeld, die door de desbetreffende organisatie van belang geacht worden.

Participanten
De Plaatselijke belangen/Dorpsbelangen van de volgende dorpen zijn uitgenodigd deel te nemen in het acceptatieproces[1]. In gezamenlijkheid worden de participanten beschouwd representanten van de omgeving te zijn. Dat zijn de Plaatselijke belangen/Dorpsbelangen van de volgende dorpen:

Sexbierum – Pietersbierum
Firdgum – Tzummarum
Oosterbierum - Klooster-Lidlum
Dongjum - de Boer
Herbaijum
Wijnaldum[2]

Individuele belangen van burgers, bedrijven en (bedrijfs-) vertegenwoordigende organisaties zijn in dit proces niet meegenomen. Daar is één uitzondering op; voor het deelbelang van natuurwaarden is de Vogelwacht Franeker[3] in het acceptatieproces aangesloten.

De bedoeling van deze Kennisgeving Acceptatie is de weerslag van een (beperkt) omgevingsproces dat invulling dient te geven aan een gedocumenteerde dialoog tussen de gemeente Waadhoeke (als initiatiefnemer en regievoerder) en de omgeving. Raadsleden krijgen op een eenduidige manier kennis van informatie die in de omgeving leeft tot hun beschikking en kunnen, op basis van deze beschikbare informatie, een besluit zorgvuldig wegen en onderbouwen.

In het kader van de voorgenomen energievoorziening in het gebied is de Handreiking Mienskipsenergie[4], waar opportuun, als leidraad gebruikt. Omdat er nog weinig ervaring is in processen waarbij deze nieuwe wetgeving, zeker op het gebied van participatie en acceptatie, wordt vormgegeven, heeft de Gemeente Waadhoeke ervoor gekozen om ervaring op te doen in een pilot[5]. Dit document is de weerslag van dat experiment.

[1] Mededeling gemeente Waadhoeke (15 maart 2023)
[2] Wijnaldum is een dorp in de Gemeente Harlingen, maar in dit proces aangesloten in het acceptatieproces.
[3] Op verzoek van dorpsbelang Sexbierum-Pietersburum aangesloten met betrekking tot vraagstukken over natuurwaarden, biodiversiteit en weidevogelbescherming.
[4] Handreiking Mienskipsenergie, *een nieuw proces voor participatie bij zon & wind van RES Fryslân in tien stappen*, RES Fryslân, april 2023
[5] Mededeling BO-RES (30 maart 2023).

Proces, kaders en definities

Inventariserende en structurerende rol; pilot

Deze Kennisgeving Acceptatie (zie ook *Bijlage 1 - Wat is een Kennisgeving Acceptatie?*) geeft invulling aan de voorwaarden, suggesties en aandachtpunten die de omgeving (in dit geval de maatschappelijke organisaties) stelt ter acceptatie ten behoeve van het Onderzoek Energielandschap dat is ingesteld door gemeente Waadhoeke[6]. Dit document is in principe bedoeld om een inventariserende en structurerende rol te spelen bij het voorgenomen participatietraject waarbij een Kennisgeving Participatie een rol speelt[7] en kan in dat geval als integraal onderdeel van dat traject beschouwd worden. In dit onderzoek is er niet direct sprake van een participatietraject maar het inventariserende en structurerende deel van het onderzoek wordt wel gebruikt.

Proces & kaders

Het besluit tot een onderzoek naar een 'Energielandschap' (ook wel 'Energiepark' of 'Klimaatlandschap') is door de Gemeenteraad van de gemeente Waadhoeke aangenomen op 28 oktober 2021. Dat gaf aanleiding tot het in werking zetten van een aantal onderzoeken. Deze worden uitgevoerd in aanloop naar een beslissing van de gemeenteraad in 2023.

In het Plan van Aanpak van 22 mei 2022[8] zijn de onderzoeken nader beschreven, waaronder ook een onderzoek naar de *haalbaarheid* van een energielandschap.

> *"Na zorgvuldige voorbereiding heeft de gemeenteraad op 28 oktober 2021 ingestemd met het voorstel om op basis van de notitie kaders en bouwstenen een onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid (draagvlak en uitvoerbaarheid) van een energielandschap. Daarmee is het vervolgproces gestart, waarin het idee van een energielandschap verder wordt vormgegeven in samenwerking met inwoners, ondernemers en andere stakeholders."* [9]

De volgende richtlijnen voor het *participatieproces* zijn vastgesteld. Deze vinden plaats onder regie van de gemeente:

> *"De mienskip/omgeving wordt betrokken bij het inrichten van het energielandschap."* [10]

Dit document probeert een eerste aanzet te geven aan deze richtlijn.

Een aantal *onderzoeksvragen* die aansluitend gedefinieerd in het Plan van Aanpak zijn leidend geweest voor dit acceptatieproces.

> *"Hoe kan de hele mienskip profiteren van het energielandschap?*
> *Hoe zien de dorpsbelangen hun rol? Welke positie nemen zij in? Welke behoeften hebben zij ten aanzien van lokale baten en lokaal eigendom?"* [11]

Een aantal andere vragen worden in andere onderzoeken beantwoord (zoals de rol energie coöperaties).

[6] Besluit Gemeenteraad Waadhoeke (7 juli 2022).
[7] Art. 5.47 lid 4 van de Omgevingswet en art. 5.3 van het Omgevingsbesluit
[8] Gemeente Waadhoeke, Plan van Aanpak Energielandschap, aangenomen 7 juli 2022
[9] Plan van Aanpak (p. 3)
[10] Plan van Aanpak (p. 9)
[11] Plan van Aanpak (p. 9)

Omgeving - definitie

In dit document wordt met de Omgeving bedoeld: de burgers, bedrijven en instellingen die in het Acceptatiegebied (zie hieronder) gevestigd zijn en een collectief - of algemeen – belang hebben of willen vestigen. Uitdrukkelijk is afgesproken met gemeente en betrokken maatschappelijke organisaties dat geen individuele belangen worden besproken of beoordeeld. Zij kunnen via reguliere kanalen (zienswijzen ed.) als belanghebbenden in een verder besluitvormingsproces acteren.

In overleg met de gemeente is ervoor gekozen om de dorpsbelangen van voornoemde dorpen - die in de Omgeving gemiddeld op voldoende mandaat kunnen rekenen – tot collectieve vertegenwoordigers van het omgevingsbelang te accepteren. Tevens is de afspraak gemaakt[12] om in het deelbelang 'Biodiversiteit en weidevogels' in ieder geval de Vogelwacht Franeker te betrekken.

Acceptatie- en Participatiegebied

Voor de vaststelling van de wijze waarop participatie en acceptatie van de omgeving wordt geregeld is gebruik gemaakt van het volgende model:

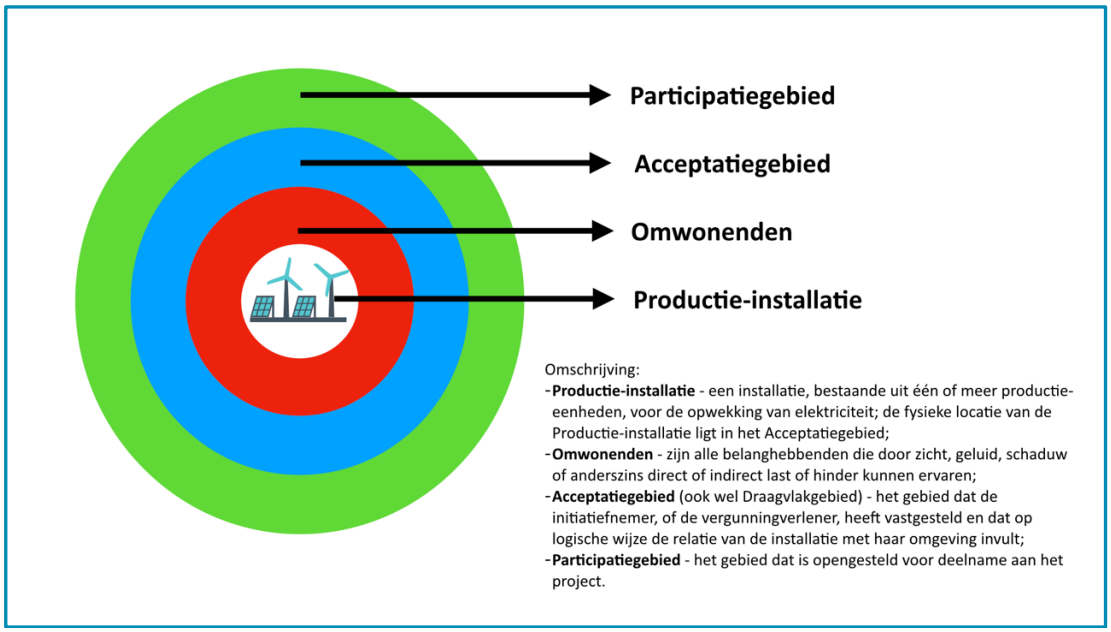

Het **Acceptatiegebied** is door de gemeente vastgesteld op de dorpen

Sexbierum – Pietersbierum
Firdgum – Tzummarum
Oosterbierum - Klooster-Lidlum
Dongjum - de Boer
Herbaijum
Wijnaldum

[12] Bijeenkomst Gemeentehuis Franeker, 16 februari 2023.

Waarbij opgemerkt dient te worden dat Wijnaldum deel uitmaakt van de buurgemeente Harlingen.

Aanvullend aan het voorafgaande zijn de volgende partij(en) in het acceptatieproces betrokken met betrekking tot het deelbelang van [biodiversiteit/weidevogels] in de omgeving:

Vogelwacht Franeker

Afspraak Sexbierum-Pietersbierum en Wijnaldum

In het proces is de afspraak gemaakt om met de dorpen Sexbierum-Pietersbierum en Wijnaldum in eerste instantie een document te maken waarna de andere dorpen daarop kunnen reageren en in een eigen deel aanvullende voorwaarden, suggesties en aandachtspunten kunnen aanvoeren. De leidende gedachte is dat de dorpen Sexbierum-Pietersbierum en Wijnaldum verondersteld worden directer betrokken te kunnen zijn bij de ontwikkeling door de nabijheid van het voorgenomen Klimaatpark.

Het **Participatiegebied** is door de gemeenteraad ingesteld op de grenzen van de gemeente. De gemeenteraad heeft daarbij aangegeven dat het Participatiegebied – met name met betrekking tot de energievoorziening – is ingesteld op de grenzen van de gemeente. Het vastgelegde gemeentelijke kader daarbij luidt:

> *"10. Lokaal eigenaarschap.*
> *Minstens 50% van een zonneweide is in eigendom van de lokale omgeving (binnen de gemeente), bij voorkeur meer dan 60%."* [13]

Omdat participatie in (zonneweide van) het Klimaatpark onderwerp is in een aanpalend onderzoek ('Lokaal eigendom') is dit aspect geen direct onderwerp van dit acceptatieproces. Uiteraard zijn in de gesprekken over acceptatie wel enkele voorwaarden, suggesties en aandachtspunten voor het vestigen van lokaal eigendom meegegeven.

Processtappen en bijeenkomsten

De wijze waarop deze Kennisgeving Acceptatie is ingericht is met name de resultante van een serie gesprekken met Dorpsbelang Sexbierum-Pietersbierum. De inzichten die gedeeld zijn hebben geleid tot een format van 'overwegingen' en 'maatregelen' op een achttal thema's.

Deze thema's zijn:

1. Communicatie/Educatie
2. Locatie
3. Landschappelijk
4. Natuurwaarden
5. Energie/Klimaat
6. Infrastructuur
7. Recreatie
8. Economie

[13] Plan van Aanpak (p. 6)

De overwegingen hebben betrekking op zorgen, ideeën en perspectieven die, waar mogelijk, van voorwaarden, suggesties en aandachtspunten worden voorzien. Middels deze thematische vorm en de overwegingen/maatregelen-format is het mogelijk om structuur aan te brengen aan de grote hoeveelheid gedachten, wensen, zorgen, onzekerheden die een omgeving heeft.

De tekstuele inhoud van het document is zoveel mogelijk 'ongefilterd'. Dat wil zeggen dat dit de teksten zijn die door deelnemers aan de bewonersavonden zijn uitgesproken of opgeschreven en door de respectievelijke Plaatselijk Belangen als zijnde nuttig voor het onderzoek zijn geaccordeerd. Het feit dat de uitkomst 'ongefilterd' is betekent dat er dubbelingen in voorkomen en teksten die wellicht min of meer met elkaar in tegenspraak zijn of elkaar zelfs uitsluiten.

Bijeenkomst Sexbierum-Pietersbierum
De inbreng van Sexbierum-Pietersbierum is tot stand gekomen op een Algemene Ledenvergadering, voorbereid en georganiseerd door Dorpsbelang Sexbierum-Pietersbierum op 24 mei 2023 en in overleg met Dorpsbelang in deze Kennisgeving vastgelegd. Daarna zijn de 'Natuurwaarden' verder uitgewerkt met Vogelwacht Franeker.

Bijeenkomst Wijnaldum
De inbreng van Wijnaldum is tot stand gekomen op een bewonersbijeenkomst, georganiseerd door Dorpsbelang Wijnaldum op 26 mei 2023 en in overleg met Dorpsbelang in deze Kennisgeving vastgelegd.

Andere dorpen
De andere dorpen hebben nog geen reactie gegeven ten tijde van het schrijven van dit stuk of hebben aangegeven meer tijd nodig te hebben. Met deze Dorpsbelangen is gecommuniceerd dat het hen vrij staat om al dan niet deel te nemen in dit proces en dat het format richtinggevend is maar zeker niet een vereiste. Zij hebben de vrijheid om zelf een invulling te geven aan de vragen rond acceptatie en draagvlak.

1 Sexbierum – Pietersbierum

Dit zijn de gemeenschappelijk onderschreven uitgangspunten van Sexbierum – te weten: Vereniging Dorpsbelang Sexbierum-Pietersbierum en participanten op de bewonersbijeenkomst - bij het voornemen van de gemeente Waadhoeke om te komen tot een klimaatlandschap.

Deze inbreng is tot stand gekomen op een Algemene Ledenvergadering, voorbereid en georganiseerd door Dorpsbelang Sexbierum-Pietersbierum op 24 mei 2023 en in overleg met Dorpsbelang in deze Kennisgeving vastgelegd.

De inbreng op natuurwaarden (1d) is in overleg met vertegenwoordigers van Vogelwacht Franeker uitgewerkt en vastgelegd (5 juni 2023).

Reactie Dorpsbelang Wijaldum
Bij mail van 13 juni 2023 heeft Vereniging Dorpsbelang Wijnaldum aangegeven dat de hieronder genoemde uitgangspunten worden onderschreven door Wijnaldum, naar aanleiding van een bewonersbijeenkomst van 26 mei 2023.

1a Communicatie/educatie

Overweging	**Maatregel verzoek**
Communicatie moet goed zijn	Niet ‘over’ praten maar ‘met’ Zorgen voor een heldere agenda; informeer regelmatig, ook over parallelle sporen.
Serieus nemen van de wensen van burgers en Dorpsbelang	Dorpen hebben professionele ondersteuning nodig.
Educatie en informatie. Sexbierum kan een voorbeeld voor andere energie‘hubs’ in Fryslân zijn.	Zijn er mogelijkheden voor een: • Kenniscentrum Klimaatlandschap • Doecentrum • Ecologisch?

1b Locatie

Overweging	**Maatregel verzoek**
Sexbierum-Pietersbierum ligt in het centrum van de voorgenomen ontwikkeling en heeft een groot belang bij zorgvuldige afweging van de belangen van het dorp	Betrokkenheid van de inwoners van Sexbierum/Pietersbierum bij het proces van aanwijzing locatie(s). Het proces om te komen tot locaties voor (energie)–voorzieningen dient zorgvuldig en met inachtneming van uitgangspunten van de dorpen te gebeuren.
Sexbierum-Pietersbierum heeft een groter belang in een goed proces en in een goede uitkomst dan een aantal andere dorpen in de omgeving	Verzoek dat het belang dat Sexbierum-Pietersbierum heeft een groter gewicht kan hebben in afwegingen

1c Landschappelijk

Overweging	**Maatregel verzoek**
Voorkom verdere landschapsschade als gevolg van zoutwinning en het bouwrijp maken van Waddenglas	(een groep) Inwoners van Sexbierum/Pietersbierum aan tafel brengen met landschapsarchitect om uitgangspunten te bespreken.
Houd kernwaarden van het gebied intact	Inventarisatie en zorgvuldige doorvoering van de landschappelijke kernwaarden in dit gebied. De kernwaarden zijn in het gebied: • Leegte • Rust (voor weide- en trekvogels – met name in broedseizoen) • Hoogteverschillen • Open landschap

1d Natuurwaarden

Overweging	**Maatregel verzoek**
Ontwerp en inrichting van landschap volgt de bestaande en bedoelde natuurwaarden ipv andersom.	Behoud/uitbreiding brede strook voor weide- en trekvogels (in groen gearceerd) 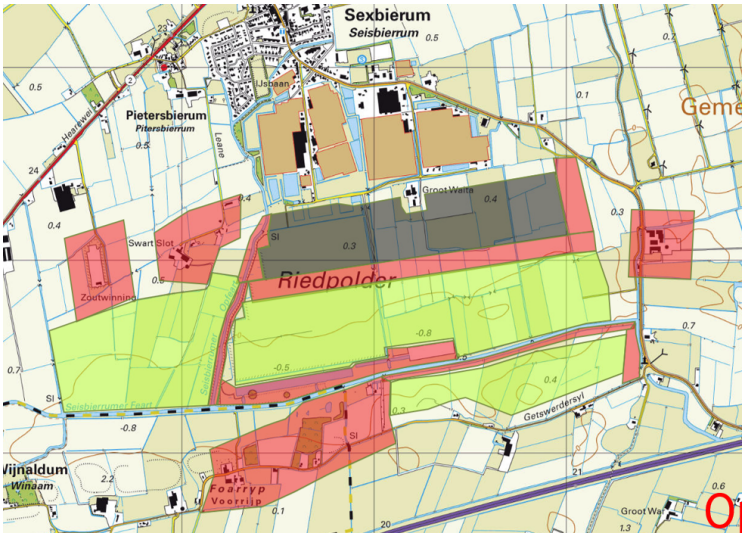
Natuurwaarden	Inventariseren van de huidige natuurwaarden Rekening houdend met verschillende perioden/situaties • Herfst /winter trek en overwinteringsperiode • Voorjaar/zomer broedseizoen • Extreem hoogwater-vluchtplaats • Zoogdieren (haas en ree werpen daar hun jongen)
Is aangewezen als weidevogel zoekgebied door de provincie Fryslan	Om het gebied die functie te (kunnen) laten behouden, zijn de volgende overwegingen van belang: • Minimaal het behouden van de huidige situatie in aantallen broedvogels • Behouden van de functie hoogwatervluchtplaats wadvogels • Rustplaats en foerageergebied voor kolgans • Rustplaats en foerageergebied voor trekvogels
Natuurfunctie in breed perspectief	Het gebied ligt hemelsbreed op 3 km afstand van werelderfgoed de Waddenzee en heeft daarmee een functionele verbinding die gehandhaafd/verbeterd dient te worden.

Overweging	Maatregel verzoek
Doelsoorten	Geen specifieke aandacht voor doelsoorten. Alle soorten hebben een even belangrijke functie in het totale gebied. Elke soort, kiekendief of springstaart, heeft een eigen rol in het ecosysteem. Soorten zullen komen en gaan, zich vermenigvuldigen en decimeren in relatie tot de toekomstige ontwikkeling en gebruik van het landschap. Dat de ene soort meer zal profiteren dan de andere soort past in het streven naar een robuust en veerkrachtig ecologisch systeem.
Het vasthouden en verbeteren van de biodiversiteit voor het gehele klimaatpark.	De mogelijkheden om natuurwaarden als ontwerp voorwaarden mee te nemen.
Herstel en continuering van de functies die in het gebied actief zijn en waren	Natuurwaarden creëren geënt op de vroegere en huidige functie van het gebied. Met betrekking tot akkerbouw en veeteelt zijn de volgende overwegingen van belang: • Extensief • Biologisch • Greppel plas-dras • Plas-dras • Bloem en kruidenrijke weides • Insecten • Geen bomen/ bosjes • Hagen in de vorm van oa. knotwilg & meidoorn op plekken waar dat functioneel is • CO2/stikstof vastleggen door bodemrust
Goede verbindingen tussen natuurlocaties, ook buiten gebied	Rekening houden met naburige weidevogel broedgebieden locaties en (beheers)ontwikkelingen
Herstel of verbetering natuurbeleving	Waar mogelijk terugkeer naar ‘oude’ beleving van natuur. In dat kader kan het zin hebben om landschapstypen als referentie te gebruiken zoals • Terugkeer naar het beleven van het landschap van ca. 1980 • Aanleg waterberging geënt op de situatie van rond 1600 (Riedmeer). Hierin aanleg broedeiland voor de terugkeer van visdiefjes (die heden ten dagen naar de stad zijn verdreven waar ze nu voor overlast zorgen. (A&W-rapport 22-051)

Overweging	Maatregel verzoek
Goede aansluiting voor recreatie	Geen (dorps)bos (zoals Wijnaldum) midden in dit gebied. Bosschages aan randen van gebied.
Niet alles moet mogelijk zijn	Lijst nog op te stellen onvergunde activiteiten, waaronder in ieder geval: • Geen activiteiten /evenementen toestaan van 1 maart tot 1 augustus (broedseizoen)
Moet niet verloederen	Beheersplan voor natuurdoelen met aandacht voor de financiering daarvan. Dat plan zou idealiter te financieren zijn uit de energie- en pachtopbrengsten.
'Decommissioning costs'	Contouren van een herstelplan voor (tijdelijke) energievoorzieningen inclusief financiering. Ontmanteling naar een vooraf te definiëren niveau
Combineren van klimaat- en energiemaatregelen en natuurwaarden	• Vernatting / waterberging • CO2-opslag (wel biomassa; niet als gas in ondergrond) • Biomassa-teelt (tbv grondstoffen isolatie; niet als brandstoffen)
Verzilting (water-infrastructuur is mede als gevolg van de gereed making voor Waddenglas ernstig verstoord.	Last of kans?! Inventarisatie van mogelijkheden Aanbrengen van • Sloten, greppels, plasdras • Waterberging Aan en afvoer water opnieuw gaan inregelen.
Ecologie van water kan en moet beter. Delen van gebied zijn nu al geschikt als paaiplaats, echter deze plaatsen vallen te vroeg droog.	Visrijker als dat kan. Aan en afvoer water opnieuw gaan inregelen.
Verbetering ecologische structuur	Kwaliteit van water, lucht, bodem integraal benaderen.
Bij zonneweides	De toegang tot het cluster van panelen ongeschikt maken voor Vos en Steenmarter door onder meer het ingraven van hekken. In het gebied geen rommelhoekjes.

1e Energie / Klimaat

Overweging	**Maatregel verzoek**
Energietransitie is een must	Nut en noodzaak van klimaatlandschap in publiekscampagne helder maken aan inwoners tbv acceptatie
De energietransitie gaat iedereen aan (burgers/bedrijven)	Isolatie moet hoog op agenda staan; het moet niet alleen over opwek gaan
Klimaatlandschap is een must én een kans	Het is een kans als voldaan wordt aan voorwaarden en goede communicatie
Doelen energiebesparing - zeker voor grootverbruikers - als onderdeel van plan	Toegankelijkheid tot besparing moet gefaciliteerd worden
Stroom voor inwoners	Energie lokaal opwekken = lokaal gebruiken
Invulling energie-opgave gem. Waadhoeke verdelen	Helderheid over totale behoefte van de inwoners & bedrijven in de betrokken dorpen als uitgangspunt voor totaal
Pionieren met nieuwe duurzame technieken moet mogelijk zijn	Wat zijn de mogelijkheden voor: • getijdenenergie • zoet/zout (blue energy) • opslag
Opgave in energievoorziening in het Klimaatlandschap moet vanaf begin helder zijn	Opgave voor Klimaatlandschap moet vertaald zijn in hoeveelheden: • zon • wind • zon-thermie • aquathermie • geothermie • opslag • waterstof • CO2 die in biomassa kan worden vastgelegd (inheemse soorten; geen olifantsgras oid.) De totale opgave moet resulteren in een goede, duurzame mix

Overweging	Maatregel verzoek
Klimaatadaptieve maatregelen	Wat voor mogelijkheden voor waterberging zijn er en kunnen daar aanvullende maatregelen mee samen?
Omgaan met het bestaande windmolenpark	Wat kan daar nog? Onderzoek of deel opgave kan worden neergelegd. Opwaarderen, verbeteren?
Geen grote windmolens	(virtuele) dorpsmolens als onderdeel van park
Zonneweides	Geen draagvlak voor zonneweides Zonneladder blijft bestaan: • Eerst op daken; • Gebruik de daken van het kassencomplex • Focus op dubbel gebruik (veeteelt; waterbuffer) • Mogelijk zon op waterberging onderzoeken

1f Infrastructuur

Overweging	**Maatregel verzoek**
Mobiliteit land • Van kern naar kern moet beter • Toerisme • Natuurbeleving • Sport	• Fietspad Sexbierum-Winaam (ook al is die buiten gebied) • IJsbaan / skeelerbaan
Mobiliteit water	Verbetering vaarwegen (inclusief onderzoek naar mogelijkheden stimuleren klûnplakken)

1g Recreatie

Overweging	**Maatregel verzoek**
Voor eigen bewoners	• ‘rondje’ kunnen lopen/fietsen • fietspad Sexbierum-Winaam (met brug, ook al is die buiten gebied) • ‘ontmoeten’ • ‘gezonde omgeving’
Voor bezoekers	Slachte / Wadden beleving Wegwijzers verbeteren
Voor lokale (recreatieve) bedrijven	Met name voor ‘rust’-zoekers en beleving open landschap; geen grootschalige vakantieparken Lokale partijen pakken dit op

1h Economie

Overweging	**Maatregel verzoek**
Revenuen moeten terugvloeien naar Mienskip	Een combinatie van goedkopere energie voor bewoners en bedrijven én een stimulering en subsidiering van besparingsmaatregelen van Sexbierum en Pietersbierum (Starterswoningen) • Rendement voor omgeving
Eigen eigendom & beheer	rol energiecoöperaties uitwerken
Niet meer opwekken dan nodig voor gebruik	Opgave moet de aard en schaal van de (economische) omgeving niet ver voorbij gaan.

2 Wijnaldum

In aanvulling op de gemeenschappelijk onderschreven uitgangspunten, hieronder de inbreng van Wijnaldum – te weten: Vereniging Dorpsbelang Wijnaldum en bewonersbijeenkomst - bij het voornemen van de gemeente Waadhoeke om te komen tot een klimaatlandschap.

Deze inbreng is tot stand gekomen op een bewonersbijeenkomst, georganiseerd door Dorpsbelang Wijnaldum op 26 mei 2023 en in overleg met Dorpsbelang in deze Kennisgeving vastgelegd.

2c Landschappelijk

Panelen uit het zicht.
Van groot belang is het voor de bewoners van Wijnaldum dat het terrein waar de zonnepanelen wordt geplaatst wordt omheind met hoge begroeiing. En dat dit planten zijn die ook in de winter groen blijven. De zonnepanelen moeten volledig uit het zicht zijn. Dit houdt wat ons betreft ook in dat de panelen niet verhoogd geplaatst moeten worden.

2d Natuur

Zoek combinatie met water; schuilplek voor reeën
Op dit moment wordt het terrein bewoond door:

- verschillende bijzondere eendensoorten;
- een kudde reeën.

In het verleden is er sprake geweest van de noodzaak van extra wateroverloop capaciteit. En ook is er al eens een plan ontwikkeld om een visvijver voorziening aan te leggen.
Wij vinden het belangrijk dat hier rekening mee wordt gehouden in het ontwerp van de inrichting van het terrein. Daarom vinden wij het wenselijk dat bij het ontwerp ruimte gezocht wordt voor waterpartijen en mogelijk met vismogelijkheden. En ook dat de gewenste begroeiing ter afscherming van de zonnepanelen een flinke breedte heeft zodat reeën hier nog een schuilplek kunnen vinden.

2e Energie

Geen windmolen, uitsluitend zonnepanelen
Ook al hebben wij geen inbreng bij het technisch ontwerp van het terrein, toch willen wij benadrukken dat op dit terrein geen windmolens worden geplaatst. Dus uitsluitend zonnepanelen, al dan niet met opslagcapaciteit. Wijnaldum heeft aan een kant al een rij hoge windmolens in het uitzicht en ingesloten worden aan de kant van Sexbierum is wat ons betreft zeer onwenselijk en ook niet nodig.

Opwaardering capaciteit bestaande windpark De Bjirmen

En als er al een vergroting van de windmolencapaciteit gezocht (moet) wordt dat dit dan wordt gedaan door opwaardering van het bestaande windmolenparkje bij Sexbierum. Hierbij zou ook nog gedacht kunnen worden aan het bijplaatsen van zonnepanelen op het windmolenparkje. Hierdoor zou er meer ruimte overblijven op het bestemde (voormalige Waddenglas terrein) klimaatlandschap terrein. Dan zouden hier minder zonnepanelen geplaatst hoeven worden en is er meer ruimte voor de natuur, ecologie en landschappelijke herinrichting.

Geen biovergisters
Ook zijn wij er geen voorstander van dat er bij het klimaatlandschap gebruik gemaakt gaat worden van biovergister(s).

2f/g Infrastructuur, recreatie & leefbaarheid

Bij het realiseren van het klimaatlandschap plan vinden wij dat de omwonenden hier ook iets positiefs van moeten merken door een Waadhoeke bijdrage aan projecten ter bevordering van de leefbaarheid in het gebied tussen Wijnaldum en Sexbierum/ Pietersbierum. Dit zou dan een mooie maatschappelijke plus opleveren voor de streek. Hierbij denken wij aan drie mogelijkheden:

1. Ten tijde van de Waddenglas plannen werd er ook een project ontwikkeld door Dorpsbelang Wijnaldum waarbij samenwerking tussen Waadhoeke en Harlingen werd gezocht bij de realisatie van een wandel en fietspad tussen Wijnaldum en Sexbierum/ Pietersbierum (It Spoarpaad). Door het wegvallen van het Waddenglasplan moest het plan worden stopgezet omdat de financiele middelen voor Waadhoeke uit de opbrengst van het Waddenglas project hadden moeten komen.
2. Ook is er gevraagd om het Waaigaatspaed te verbeteren omdat dit als veel gebruikte fietsverbinding niet voldoet aan de eisen voor zo'n fietspad. Vanuit Waadhoeke werd geen mogelijkheid gezien om hier op korte termijn middelen voor vrij te maken. Hier komt nu bij dat de nieuwe route "Paad Lans it Waad" nu ook over dit pad wordt geleid wat het (toeristische) belang van dit pad sterk verhoogd.
3. Een ander voorbeeld van een investering in de leefbaarheid in de omgeving van het beoogde Klimaatlandschap is het schelpenpad bij de Ried van Wijnaldum tot Getswerdersyl.

Bijlage 1 - Wat is een Kennisgeving Acceptatie?

Deze kennisgeving verschaft bij aanvang van een complex proces alle betrokken partijen helderheid over het proces en geeft structuur aan de rol van de omgeving. Van begin tot eind.

De omgeving krijgt de vrijheid om de (gezamenlijke) standpunten eenduidig kenbaar te maken. Deze kennisgeving is vormvrij en bevat het resultaat van een proces onder regie van de omgeving zelf. Deze vrije ruimte ontstaat doordat aan het begin van het participatieproces afspraken kunnen worden gemaakt. Het bevoegd gezag en de initiatiefnemer maken afspraken over participatie en de omgeving krijgt daarbij de verantwoordelijkheid over de acceptatie.

Alle belanghebbenden worden uitgenodigd om met de omgeving samen in dit proces te acteren. Hierbij gaat het om belanghebbenden vanuit omgevingsbelang maar ook vanuit een ander, gebiedsoverstijgend belang – zoals natuurbehoud of cultuurhistorische waarden. Het vormt zo een gedocumenteerde dialoog tussen de omgeving, de initiatiefnemer en het bevoegd gezag. Het belangrijkste verschil met de huidige procedures is dat de omgeving de volledige zeggenschap heeft over dit document, de vorm, de bewoording en de wijze van presentatie. Het perspectief vanuit de omgeving kan op die manier ongefilterd en transparant worden doorgegeven aan het bevoegd gezag. Het is geen document dat alleen consensus weergeeft; minderheidsstandpunten, het afwijkend perspectief van (mogelijk) belanghebbenden staan naast datgene waar men wel overeenstemming heeft bereikt.

De Kennisgeving Acceptatie vormt zodoende een instrument voor gemeenteraden en de Staten om te beoordelen of de verwachtingen rondom participatie op een juiste manier zijn ingevuld. De juridische borging, de rechten de plichten en de verantwoordelijkheden zullen in de toekomst verder onderzocht moeten worden door gezamenlijk te experimenten met deze nieuwe werkwijze. Daarbij wordt gezamenlijk gewerkt in de geest van de Omgevingswet.

(uit: *Handreiking Mienskipsenergie - In 10 stappen naar participatie bij zon- en windprojecten*)